

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי בירושלים		עת"מ 000742/06	
בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים			
לפני:	כבוד השופטת מוסיה ארד - נשיאה	תאריך:	15/04/2007

בעניין: 1. ע קווידר ת.ז.
 2. נ קווידר ת.ז.
 3. ג' קווידר ת.ז.
 4. ג' קווידר ת.ז.
 5. מ קווידר ת.ז.
 6. ס קווידר ת.ז.
 7. חלא אבו קווידר
 ע"י ב"כ עו"ד אהרון גבע

העותרים

נ ג ד

שר הפנים

ע"י ב"כ עו"ד יעל ענתבי מפרקליטות מחוז ירושלים המשיב

פסק-דין

כללי

1. העתירה שלפני מופנית נגד החלטתו של המשיב לסרב לבקשותיהם של העותרים לאיחוד משפחות ולרישום ילדים. הבקשות סורבו כיוון שהעותרים מסרו פרטים כוזבים בעת הגשתן וכן משום שלא הוכח בעניינם קיומו של מרכז חיים בישראל.

עיקרי העובדות הצריכות לעניין

2. עותרת 1 (להלן – העותרת), תושבת ישראל, נישאה לעותר 2 (להלן – העותר), תושב אזור, בשנת 1987. עותרים 3-7 הם ילדיהם. עותר 3, יליד 1988, נולד ביוגוסלביה. עותרת 4, ילידת 1991, נולדה ברמאללה. עותר 5, יליד 1994, נולד בירושלים. עותרת 6, ילידת 1998, נולדה בירושלים. עותרת 7, ילידת 2004, נולדה בירושלים. עותרים 3-6 רשומים באזור. עותרת 7 איננה רשומה באזור או בישראל.

3. ממועד נישואיהם ועד שנת 1990 שהו העותרים ביוגוסלביה, שם ערך העותר את התמחותו ברפואה. עם חזרתם לישראל ועד אוגוסט 2004 גרו העותרים בבית אביו של העותר ברמאללה. באוגוסט 2004 עברו העותרים לבית ששכרו בבית חנינה, הנמצאת בתחום ישראל.
4. העותרת הגישה למשיב שלוש בקשות - ביום 26.9.04 בקשה לרישום עותרת 7 במרשם האוכלוסין בישראל; ביום 20.11.05 בקשה לרישום עותרים 4-6 במרשם; ביום 26.11.05 בקשה לאיחוד משפחות עבור העותר ועותר 3. לשלוש בקשותיה צירפה העותרת תצהירים מטעמה ומטעם אביה, שנערכו ביום 30.7.03, בהם צוין, כי העותרת מתגוררת בבית אביה בראס אל עמוד. בעתירתם זו מודים העותרים כי תצהירים אלה היו כוזבים, שכן בתקופה האמורה גרו העותרים ברמאללה.
5. בחודש נובמבר 2005 קיבל המשיב את ממצאי חקירת המוסד לביטוח לאומי בעניינם של העותרים, לפיהם התגוררו העותרים ברמאללה עד חודש אוגוסט 2004. לאור ממצאי החקירה, החליט המשיב ביום 3.1.06 לדחות את בקשות העותרים לרישום ילדים. ההודעה נשלחה לעותרים בדואר רשום אולם המכתב לא נדרש. ביום 17.1.06 נערך לעותרים שימוע, במהלכו עומתו עם ממצאי החקירה. במהלך השימוע דבקו העותרים בטענה לפיה התגוררו בין השנים 1990-2004 בראס אל עמוד ורק ביקרו בביתו של אבי העותר ברמאללה. העותרים אף טענו כי יש לייחס את דבריו של אבי העותרת בחקירה, לפיהם גרו העותרים ברמאללה לתקופה מסוימת, לשכחה שתקפה את האב.
6. ביום 15.2.06 שלח המשיב לעותרים הודעת סירוב נוספת, לפיה נדחות כל בקשותיהם בגין אי הוכחת מרכז חיים בישראל והגשת מסמכים כוזבים. על החלטה זו הגישו העותרים ביום 7.3.06 ערר, בו הלינו על טענת המשיב בדבר הגשת מסמכים כוזבים. ערר זה נדחה בהחלטה מיום 4.4.06.
7. ביום 30.3.06 שלח בא-כוחם הנוכחי של העותרים מכתב למשיב. במכתב זה צוין, כי העותרים אכן התגוררו עד אוגוסט 2004 ברמאללה. עוד נטען במכתב כי החל מאוגוסט 2004 מתגוררים העותרים בתחומי ישראל ועל כן זכאים

הם לאישור בקשותיהם. במכתב מיום 27.4.06 הוסיף וטען בא-כוחם של העותרים כי אין להעניש את הילדים בגין חטאם של הוריהם. ביום 23.5.06 נשלח לבא כוח העותרים מכתב תשובה בו הובהר כי ההחלטה בעניינם של העותרים לא תשתנה וכי כל דיון בעניינם ייערך רק באמצעות הגשת בקשות חדשות. ביום 27.7.06 הוגשה עתירה זו.

טענות הצדדים

8. העותרים טוענים כי מעת שנתבררו הפרטים בעניינם לאשורם, היה על המשיב לדון מחדש בבקשותיהם המקוריות בהתאם לאותם פרטים. עם זאת, עיקר טענתם של העותרים מתמקדת בעותר 3, יליד 1988, אשר אינו קטין עוד ועל כן לא ניתן כיום להגיש עבורו בקשה חדשה. בהנחה שתוגשנה ותאושרנה בקשות חדשות לאיחוד משפחות ולרישום ילדים, יהיה על עותר 3 לחיות בנפרד ממשפחתו וזאת בשל סירובו של המשיב לדון מחדש בבקשה הנוכחית. לטענת העותרים, יש לפרש בצמצום את ההלכה הקובעת כי די בהגשת נתונים כוזבים על מנת לדחות בקשה למעמד בישראל. יש לקבוע כי הלכה זו תחול רק על הפרטים שמסרו את המידע הכוזב ולא על ילדיהם, אחרת ייענשו הילדים בגין חטאי הוריהם.

9. טענה נוספת בפי העותרים עניינה קביעת המשיב לפיה תנאי להגשת בקשה לרישום ילדים היא הוכחת מרכז חיים של שנתיים בישראל קודם למועד הגשת הבקשה. העותרים טוענים כי דרישה זו אינה קבועה בחוק ועל כן אין המשיב רשאי לעמוד עליה. לפיכך, יש לאשר את בקשות העותרים לרישום ילדים, הגם שלא מלאו שנתיים מיום חזרתם של העותרים לישראל (אוגוסט 2004) עד מועד הגשת הבקשות (המוקדמת בהם ביום 26.9.04 והמאוחרת ביום 20.11.05).

10. המשיב סבור כי אין מקום להתערבותו של בית המשפט בהחלטתו. לביסוס עמדתו מפנה המשיב לשורה של פסקי דין בהן נקבע כי די בכך שבקשה לרישיון ישיבה בישראל מתבססת על נתונים כוזבים, בכדי לדחותה. עוד טוען המשיב כי תכליתה של הדרישה להוכחת מרכז חיים בישראל משך שנתיים קודם להגשת בקשה לרישום ילדים, היא לוודא כי בכוונת ההורה להשתקע בישראל. לשיטתו מדובר בעניין המצוי במסגרת שיקול דעתו של

המשיב ושנתיים הן פרק זמן סביר לצורך העניין. בנסיבות המקרה, במועד בו הגישו העותרים את בקשותיהם לרישום ילדים טרם התקיים מרכז חיים בישראל במשך שנתיים ואף מטעם זה ניתן היה לסרב לבקשות אלה.

דיון

11. דין העתירה להידחות.

העותרים הגישו בקשות הנסמכות על נתונים כוזבים והמשיכו לדבוק בטענות הכוזב לגבי מקום מגוריהם עד לאוגוסט 2004, אף בשימוע שנערך להם ובערר שהגישו למשיב. ידוע כי במסגרת בחינת הבקשות בודק המשיב קיומו של מרכז חיים בישראל משך השנתיים הקודמות להגשת הבקשות. באמצעות מצג השווא ניסו העותרים להראות כי מתקיים בעניינם מרכז חיים בישראל מאז 1990. זאת בעוד שמרכז חיים כאמור התקיים במהלך כחודש אחד בלבד ככל שהדבר נוגע לבקשה שהוגשה בספטמבר 2004, וכשנה וארבעה חודשים לעניין שתי הבקשות הנוספות שהוגשו בנובמבר 2005. הלכה היא, כי כאשר מבוססת בקשה לרישיון לישיבה בישראל על נתונים כוזבים, די בטעם זה כדי להביא לדחיית הבקשה, וכי אם ניתן רישיון – די בעובדה שהבקשה התבססה על נתונים כוזבים כדי לבטלו (בג"ץ 9047/00 יגמור נ' שר הפנים, תק-על 2003 (1) 358 (2003); עת"מ (י-ם) 981/03 סמארה נ' משרד הפנים, לא פורסם (2004)).

12. בניגוד לטענת העותרים, אין מדובר בענישת הילדים בגין חטאי הוריהם. המשיב בודק את הבקשות על סמך המסמכים המוגשים לו. כאשר מתברר כי מסמכים אלה שקריים ואין נתונים אחרים המצביעים על קיומו של מרכז חיים בישראל משך התקופה הנדרשת, לא מתקיימים התנאים לאישור הבקשות.

13. לא מצאתי ממש גם בטענת העותרים לעניין סבירותה של הדרישה להראות קיומו של מרכז חיים בישראל משך השנתיים שקדמו להגשת הבקשה. דרישה זו נוגעת הן לבקשות לרישום ילדים והן לבקשות לאיחוד משפחות. לעניין בקשות לרישום ילדים, קובעת תקנה 12 לתקנות הכניסה לישראל, התשל"ד-1974, כי ילד שנולד בישראל, ולא חלו עליו סעיף 4 לחוק השבות, התש"י-1950, יהיה מעמדו בישראל כמעמד הוריו. תכליתה של תקנה 12 היא

מניעת יצירתו של נתק או פער בין מעמדו של הורה תושב ישראל לבין מעמדו של ילדו הקטין, יליד ישראל, אשר נמצא בחזקתו (בג"צ 979/99 **פבאלואיה נ' שר הפנים**, דינים עליון כרך נו 255 בפסקה 2 (1999)). באשר לבקשות לאיחוד משפחות, הרציונאל העומד ביסוד הליכים אלה הוא רציונאל הומניטרי שעיקרו הגנה על התא המשפחתי והרצון לאפשר לבני המשפחה לחיות יחדיו תוך המשך מגורים בארץ (בג"צ 7088/03 **נאדיה מחאמיד נ' שר הפנים**, דינים עליון כרך סז 102 בפסקה 4 (2004)). תנאי בסיסי לאישורן של בקשות לרישום ילדים ובקשות לאיחוד משפחות הנו כי מרכז חייו של מגיש הבקשה – ההורה או בן הזוג – הוא אכן בישראל. תכלית הדרישה נשוא הדיון היא לוודא כי בכוונת מגיש הבקשה להשתקע בישראל. הכרעה בשאלה היכן נמצא מרכז חייו של אדם, מחייבת ברגיל עריכתה של בחינה ממושכת. הדבר נדרש במיוחד בנסיבותיהם של העותרים, אשר שהו בין השנים 1987-1990 ביוגוסלביה, בין השנים 1990-2004 ברמאללה ורק באוגוסט 2004, כחודש טרם הגשת הבקשה הראשונה, עברו לבית שכור בבית חנינה. הלכה היא כי בית משפט זה אינו מחליף את שיקול דעתה של הרשות בשיקול דעתו ובסמכותו להתערב בהחלטת הרשות רק כאשר זו חורגת ממתחם הסבירות. קביעת המשיב כי בחינת מרכז החיים תתייחס לתקופה של שנתיים איננה חורגת ממתחם הסבירות ולפיכך אין עילה להתערבותו של בית משפט זה.

סוף דבר
15. העתירה נדחית.

העותרים יישאו בהוצאות המשיב בסך של 5,000 ₪.

ניתן היום, כ"ז בניסן תשס"ז (15 באפריל 2007), בהעדר הצדדים.

מוסיה ארד 54678313-742/06

מוסיה ארד, נשיאה

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה